

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2023

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Одеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2023

УДК 61:378(043.2)

3-12

Відповідальна за випуск — д. е. н., доц. В. І. Борщ

Редакційна колегія:

В. Г. Марічереда, д. мед. н., проф.,
С. Г. Котюжинська, д. мед. н., проф.,
Л. М. Унгурян, д. фарм. н. проф.
Т. В. Чабан, д. мед. н., проф.,
А. І. Гулюк, д. мед. н., проф.
І. П. Анненкова, д. пед. н., доц.,
В. І. Борщ, д. е. н., доц.
Е. С. Бурячківський, к. мед. н., доц.,
Н. Л. Кусик, к. е. н., доц.,
К. М. Усиченко, к. мед. н.,
Ю. Ю. Петровський, к. мед. н.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Одеського національного
медичного університету МОЗ України
Протокол № 3 від 31.01.2023 р.*

Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі :
3-12 наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю.
Одеса, 18–20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред.
д. мед. н., проф. В. Г. Марічереда. [Електронне видання]. –
Одеса : ОНМедУ, 2023. – 616 с.
ISBN 978-966-443-123-8

Матеріали конференції, присвяченої забезпеченню якості освіти у вищій медичній школі, містять тези доповідей учасників.

УДК 61:378(043.2)

ISBN 978-966-443-123-8

© Одеський національний
медичний університет, 2023

Шуміліна Катерина Сергіївна,
кандидат медичних наук,
доцент кафедри загальної стоматології

Корнієнко Світлана Михайлівна,
доктор медичних наук, доцент,
професор кафедри акушерства та гінекології

Лапшин Дмитро Євгенович,
кандидат медичних наук,
доцент кафедри загальної та клінічної
патологічної фізіології

Вастьянов Руслан Сергійович,
доктор медичних наук, професор
завідувач кафедри загальної та клінічної
патологічної фізіології

Дзигал Олександр Федорович,
доктор медичних наук, професор
професор кафедри хірургії № 3

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОНЛАЙН-ОСВІТИ В МЕДИЧНОМУ ЗВО ЧЕРЕЗ ЗАСТОСУВАННЯ СОКРАТИЧНОГО СЕМІНАРУ АБО СОКРАТИЧНОГО КОЛА ПРИ ВИКЛАДАННІ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ

Одеський національний медичний університет

Ми шукали відповідь на проблему підвищення якості онлайн-освіти, спричинену спочатку пандемією COVID-19, а потім військової агресією проти нашої країни. Вважаємо, що онлайн-освіта є найбільш динамічною формою професійного навчання, яке відбувається на відстані з використанням ефективних інформаційно-комунікативних засобів. Нашою метою було зосередитися на вирішенні конкретних професійних завдань, створити умови для ефективного навчання здобувачів вищої освіти на основі нашого професійного досвіду з максимальним його використанням.

Сократівський діалог — “Socratic Dialogue” — це бренд, який символізує покращення якості мислення у роз’ясненні та вирішенні проблем під час запитань у спільноті. Цю форму філософської практики,

започатковану ще Сократом, зараз використовують в освіті та бізнесі [1]. Раціональна спрямованість сократівського діалогу на «...виявлення, чітке визначення та вирішення проблем» [2] багато в чому визначила його принципову життєздатність у практичному застосуванні. До 21 століття класичний сократівський дискурс трансформувалася, демонструючи похідні властивості у формі, змісті та методах.

Сократівський семінар (також відомий як Сократівське коло) — педагогічний підхід, заснований на методі Сократівського діалогу, упродовж якого використовується діалогічний підхід для розуміння наданої навчальної інформації. Термін «Сократівський семінар», запропонований Меттом Коуплендом, був вперше введений Скоттом Б'юкененом, щоб застосувати цей підхід на практиці в Коледжі Св. Джона (проект "Touchstones") [3]. Сократівські семінари — це одна з педагогічних технологій, яка надає здобувачам вищої освіти можливість активно практикуватися в найрізноманітніших академічних і професійних навичках. Його систематична процедура використовується для вивчення тексту за допомогою запитань і відповідей, заснованих на переконанні, що всі нові знання пов'язані з попередніми знаннями, що все мислення походить від постановки запитань і що постановка одного запитання повинна вести до постановки додаткових питань.

Мета цього дослідження полягала в тому, щоби здобувачі вищої освіти задля отримання якомога якісніших знань працювали разом, шукали та глибше розуміли концепції в тексті через вдумливий діалог, а не запам'ятовували отриману інформацію.

Наш підхід був індивідуально-орієнтований та враховував наступні закономірності:

- взаємозв'язок і взаємозалежність результатів педагогічного процесу із залученням здобувачів вищої освіти до цього процесу;
- взаємозв'язок між ефективністю особистісно-орієнтованого навчання та конфліктом інтересів суб'єктів освітньої взаємодії;
- взаємозалежність ставлення здобувачів вищої освіти до навчального процесу, успішності в ньому та особистісної спрямованості педагогічного процесу;
- визнання індивідуальності кожного здобувача вищої освіти, його самоцінності та неповторності;
- диференціація навчання;
- створення можливостей для самореалізації в навчанні;
- варіативність навчання, яка передбачає різноманітність змісту, форм, методів навчання;

- проектування навчального предмета, в якому навчальний процес вивчення конкретної дисципліни є моделлю науки;
- гуманізація змісту освіти;
- системність і системність знань;
- координація наукових і навчальних знань;
- забезпечення пізнання та психологічного розвитку учнів.

Впровадження Сократівського кола в онлайн-лекції було набагато успішнішим, ніж ми очікували. Методика дозволила ефективніше керувати навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, стимулювати їх навчально-пізнавальну діяльність, забезпечити раціональне поєднання різних видів навчально-пізнавальної діяльності з урахуванням дидактичних можливостей кожного з них відповідно до рівня навчального матеріалу, раціонально поєднувати різні технології подання навчального матеріалу (текст, графіка, аудіо, відео, анімація, тощо).

Ми зосередилися на дослідженні багатьох точок зору на певну проблему або на прийняття рішень здобувачами вищої освіти щодо наданих клінічних випадків. Методика допомогла нам виявити здобувачів вищої освіти, які не мають конкретних знань або не можуть застосувати теоретичні знання у розв'язуванні практичних завдань. Метод також покращив креативне, критичне та клінічне мислення здобувачів вищої освіти, які брали активну участь у процесі не лише під час заняття, але й ефективно готувалися до заняття.

Метод Сократівського кола сприяв набуттю здобувачами вищої освіти професійних знань, розвитку проблемно-пошукового мислення, розвитку клінічного мислення, активізації дослідницької роботи, розширенню можливостей самоконтролю набутих знань, ефективному використанню навчально-методичної літератури та інші матеріали, в тому числі джерела в Інтернеті. Здобувачі вищої освіти отримали загальні навички та вміння для майбутньої клінічної практики. Вони формували навички співпраці на основі толерантності один до одного під час дискусій. Вдало були сформовані навички аналізу першоджерел та додаткової літератури. Формували навички логічного мислення, аналізу, відбору та подання інформації чи результатів самостійної роботи. Вони опанували нові форми лікувальної діяльності. У них сформувалося позитивне ставлення до себе та одногрупників. Усіх здобувачів вищої освіти, залучених до дослідження, навчали знаходити ефективні шляхи вирішення проблем.

Нарешті, нами було проаналізовано ефективність нової методики навчання, в якій ініціатива бесіди, її напрямки та можливі відгалуження від вихідної передумови надаються самим здобувачам вищої

освіти. Спроби проаналізувати оригінальні методи додаткового залучення студентів до вивчення біомедичних дисциплін нами робилися і раніше, однак зауважимо, що ми робили акцент переважно на більш провідній ролі викладача/тьютора в таких заходах [4, 5]. Наразі ми аналізуємо ефективність нової методики навчання, за якої ініціатива бесіди, її напрями та можливі відгалуження від вихідної передумови надаються безпосередньо здобувачам вищої освіти.

Список літератури

1. Иванова О. Е. Философская практика как обучение на протяжении всей жизни. *Современное общество и власть*. 2016. Т. 4, № 10. С. 348–352.
2. Иванова О. Е. Логическая терапия как инструмент управления проблемами. *Современное общество и власть*. 2016. Т. 3, № 59. С. 36–40.
3. Copeland M. Socratic Circles: Fostering Critical and Creative Thinking in Middle and High School. Portland, ME : Stenhouse Publishers, 2005. 173 p.
4. Артьоменко В. В., Вастьянов Р. С., М'ястківська І. В., Зайцев А. С. Тьюторство у процесі інтегративного підходу в інноваційно-симуляційній методиці навчання студентів-медиків. *Одеський медичний журнал*. 2016. № 3 (155). С. 59–65.
5. Vastyanov R. S., Yermuraki P. P., Stoyanov A. N., Tiron O. I., Beseda Ya. V., Ostapenko I. O., Dobrovolsky V. V., Lapshin D. Ye., Stecenko A. V. New aspects of pedagogical activity in the distant form of pathological physiology teaching to medical university students. *Journal of Education, Health and Sport*. 2021. Vol. 11, N 10. P. 173–18.

Щелкунов Анатолій Петрович,
кандидат медичних наук, асистент,
асистент кафедри оториноларингології

МОТИВАЦІЯ ПРЕТЕНДЕНТІВ НА ОТРИМАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ДО РОЗШИРЕННЯ СВІТОГЛЯДУ ТА ОПАНУВАННЯ НАВИЧОК У ПРАКТИЧНІЙ МЕДИЦИНІ

Одеський національний медичний університет

Сучасна освіта в Україні проходить реформування вже більше двадцяти років. Для того щоб розглянути всі аспекти розвитку освіти у

Шикула Роксолана Григорівна, Корнійчук Олена Петрівна МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ МІКРОБІОЛОГІЇ НА МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	268
Перепелюк Микола Миколайович, Шкуренко Олена Олександрівна ВИКОРИСТАННЯ ДІАГНОСТИЧНО-ЛІКУВАЛЬНОГО ОБЛАДНАННЯ КАФЕДРИ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	271
Шуміліна Катерина Сергіївна, Корнієнко Світлана Михайлівна, Лапшин Дмитро Євгенович, Вастьянов Руслан Сергійович, Дзигал Олександр Федорович ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОНЛАЙН-ОСВІТИ В МЕДИЧНОМУ ЗВО ЧЕРЕЗ ЗАСТОСУВАННЯ СОКРАТИЧНОГО СЕМІНАРУ АБО СОКРАТИЧНОГО КОЛА ПРИ ВИКЛАДАННІ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ	273
Щелкунов Анатолій Петрович МОТИВАЦІЯ ПРЕТЕНДЕНТІВ НА ОТРИМАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ДО РОЗШИРЕННЯ СВІТОГЛЯДУ ТА ОПАНУВАННЯ НАВИЧОК У ПРАКТИЧНІЙ МЕДИЦИНІ.....	276
Юфименко Вікторія Георгіївна, Курило Валерія Олександрівна АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВИЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ТЕРМІНОСИСТЕМИ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ НА ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ОСВІТИ	279
Яблонська Вікторія Борисівна, Тихонова Сусанна Адольфівна ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧОЇ ПОЛІКЛІНІЧНОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ «ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА» В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	283